

Bernatowicz, Stanisław

Zakład Gospodarki Jeziorowej w Giżycku w latach 1946-1974

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 1, 123-130

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Bernatowicz

ZAKŁAD GOSPODARKI JEZIOROWEJ W GIŻYCKU W LATACH 1946—1974

Już przed II wojną światową marzyliśmy — w Zakładzie Ichtobiologii i Rybactwa SGGW w Warszawie — o prowadzeniu badań na Wielkich Jeziorach Mazurskich. Wielokrotnie wracaliśmy do tej myśli rozważając przewidywane kierunki badań.

Z początkiem roku akademickiego 1939/1940 miałem przystąpić do zorganizowania samodzielnej adiunktury Ichtobiologii i Rybactwa na Wydziale Rolnym Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Na początku października 1939 r. odbyła się inauguracja roku akademickiego, poprzedzona uroczystym nabożeństwem w kościele akademickim Św. Jana. Uroczysty pochód, według dawnego ceremoniału, zgromadził jednak tylko niewielu studentów — większość była w wojsku. Ze zdekompletowanym personelem naukowym i mocno uszczuploną liczbą studentów rozpoczęły się wykłady i ćwiczenia. Trudno było mówić o wydajnej pracy. Słabą pociechą była świadomość, że w 1939 r. tylko Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie rozpoczął rok akademicki. Ale niestety działalność Uniwersytetu trwała tylko do drugiej połowy grudnia. Rektor Uniwersytetu, profesor Stefan Erenkreutz, pismem okólnym, odczytanym na wykładach przez profesorów, zawiadamiał „— wykłady i wszystkie zajęcia na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie zawieszam do czasów bardziej sprzyjających rozwojowi nauki, kultury i sztuki”.

Po zamknięciu Uniwersytetu, personel naukowy i studenci rozpięchli się. Trudno było w tych czasach zachować wiarę w urzeczywistnienie projektów naukowych. A jednak...

* * *

Po przybyciu do Łuczan, jak nazywało się wtedy Giżycko, 24 października 1945 r., stwierdziłem, że miasto z racji swego położenia nad Kanałem Łuczzańskim, w centrum Wielkich Jezior Mazurskich, szczególnie nadaje się na ośrodek prac badawczych na tych wodach. Przy ulicy Boyenstrasse 5 (obecnie Mickiewicza 33) piętrowy dom, po urzędzie Oberfischmeistra, stał pusty i nadawał się na siedzibę placówki badawczej. Z tą

myśla, w pierwszych dniach stycznia 1946 r. udałem się do Warszawy. W Zakładzie Ichtiologii i Rybactwa SGGW zastałem profesora Franciszka Staffa — mego szefa podczas asystentury przed wojną. Zreferowałem mu moje spostrzeżenia z Giżycka, proponując założenie tam placówki badawczej. Profesor poparł mój projekt, podsunął nazwę — Stacja Jeziorowa w Łuczanych Zakładu Ichtiologii i Rybactwa SGGW w Warszawie; otrzymałem nominację na adiunkta Zakładu Ichtiologii i Rybactwa SGGW, jako kierownik Stacji Jeziorowej, ze stałą delegacją do Łuczan. I to już wszystko. Środków na organizację i prowadzenie stacji nie otrzymałem — trzeba było samemu sobie radzić.

Budynek Oberfischmeistera był nieco zdewastowany. Brakło szyb w oknach, kluczy do drzwi, meble były przeważnie w oplakanyam stanie. Odszukałem jednak część biblioteki naukowej urzędu Oberfischmeistera, która stała się zaczątkiem biblioteki Stacji. Wyposażenie laboratorium stanowił mój stary mikroskop przywieziony z Wilna.

Takie były początki pracowni naukowej w Giżycku — pierwszej po wojnie placówki biologicznej na Mazurach i Warmii.

Pensję otrzymywałem z SGGW w Warszawie i z tego początkowo finansowałem drobne naprawy i remonty. Staraniem dr. Stanisława Sakowicza (późniejszego profesora i dyrektora Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie), Ministerstwo Rolnictwa przydzieliło Stacji zasiłek na niezbędne wydatki. Pozwoliło to zakupić żarówki, których brak bardzo był dokuczliwy i założyć telefon. Na dalsze wydatki znów zabrakło środków. Trzeba było szukać sposobu zarobkowania. Okazało się nim uruchomienie Impregniarni Sieci.

Podczas wojny Niemcy odczuwali dotkliwy brak bawełny na sieci rybackie. Aby chociaż częściowo temu zaradzić, uruchomili w Giżycku Impregniarnię Sieci Rybackich. Przy tej pracy zatrudnili dwu Polaków, a w tym Andrzeja Wasylenkę, laboranta Stacji Hydrobiologicznej nad Wigrami.

W czasie zbliżania się frontu wschodniego Niemcy wywieźli Wasylenkę i Impregniarnię z Giżycka do Solca Kujawskiego i tam zdeponowali wszystkie urządzenia w Dziale Rybackim Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (PINGW) w Puławach.

Po ucieczce Niemców, Wasylenko wrócił do Giżycka. Zatrudniłem go w Stacji i wkrótce uruchomiliśmy Impregniarnię Sieci Rybackich. Użytkiwane tą drogą wpływy, chociaż początkowo małe, wszakże wystarczały na istnienie Stacji, a nawet na jej rozwój.

Stawaliśmy się popularni. Impregnowaliśmy sieci nie tylko z terenu Mazur, lecz także morskie, które samochodami dostarczano z Gdyni do

Giżycka. Wymagało to znacznej rozbudowy naszego przedsiębiorstwa. Zbudowaliśmy więc dużą halę impregnacyjną z kołtami, basen na karbolinę i halę do suszenia sieci. Obroty i wpływy rosły, rosły też jednak obowiązki administracyjne, co pochłaniało coraz więcej czasu.

Dzieliłem wtedy swój czas na obowiązki kierownika Stacji Jeziorowej, inspektora rybackiego Zarządu Okręgowego Państwowych Nieruchomości Ziemskich (PZN) i częściowo nauczyciela w Szkole Rybackiej. Chociaż dzień był wypełniony pracą od świtu do nocy, radość tworzenia była tak powszechna, że nikt nie czuł zmęczenia.

Wyposażając i przygotowując Stację Jeziorową do badań, myśleliśmy nie tylko o stałych, własnych pracownikach, dużo starań włożyliśmy w urządzenie miejsc pracy i noclegów dla przyjezdnych pracowników naukowych. Uważaliśmy bowiem, że Stacja w Giżycku winna służyć nauce całego kraju. W kontaktach naukowych i w szerokiej współpracy z ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą widzieliśmy ważny czynnik rozwoju Stacji. Nasze zamierzenia i plany w tym względzie przyszłość w pełni potwierdziła. Te kontakty były później stymulatorem dla obu stron. Przyjeżdżający do Stacji pracownicy naukowcy mogli liczyć nie tylko na kwatery i miejsce w pracowni, mieli także do dyspozycji łódź wiosłową, a także — przy sposobności — mogli korzystać z motorowego transportu wodnego.

Placówka badawcza o szerokim zakresie badań, na tak rozległych wodach, musiała mieć nie tylko odpowiednio wyposażone pracownie, lecz także tabor pływający. Załatwienie tego było niezmiernie trudne — na to można zdobyć się tylko jeden raz w życiu!¹ W tym wszystkim ogromnie mi był pomocny Andrzej Wasylenko. Oddany Stacji, pracowity i solidny. Po przejściu na emeryturę, zmarł w Giżycku w 1974 r. — boleśnie odczuliśmy tę stratę.

Od samego niemal początku Stację Jeziorową w Giżycku licznie odwiedzali pracownicy naukowcy z kraju i z zagranicy. Studenci Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie odbywali tu letnie praktyki, a studenci geografii w Uniwersytecie Warszawskiego, pod kierunkiem prof. dr. Jerzego Kondrackiego i dr. Ireny Giejsztorowej — ćwiczenia terenowe.

---

1 W pierwszym okresie istnienia Stacji, z konieczności, musiałem ograniczyć się do opracowań popularnonaukowych. W tym okresie opublikowałem w „Przeglądzie Rybackim”: *Wody otwarte powiatu łuczańskiego*, 1946; *Urządzenia rybackie na Mazurach*, 1946; *Na progu zagospodarowania Jezior Mazurskich*, 1946; *Kilka uwag o sielawie i jeziorach sielawowych*, 1946; *Szkolenie kadr rybackich na Mazurach*, 1947; *Wskaźniki przyrostu ciała ryb*, 1948; *Ośrodek szkolenia rybaków słodkowodnych w Giżycku*, 1949; *Jeziora na warsztacie naukowym*, 1949; *Roślinność wodna jako wskaźnik charakteru środowiska wodnego*, 1949; *Zasady impregnacji sieci rybackich*, 1949.

W 1951 r. powstał Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie. Wkrótce przejął on Stację Jeziorową Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, którą przemianowano na Zakład Gospodarki Jeziorowej, a ja otrzymałem nominację na kierownika Zakładu. Od tego momentu, dzięki uzyskaniu środków finansowych i etatów, rozpoczął się szybki rozwój Zakładu. Nie trzeba już było impregnować sieci, aby zdobyć środki na prowadzenie placówki.

Personel naukowy Zakładu składał się z pięciu osób: kierownika, trzech asystentów naukowych i jednego asystenta technicznego oraz dziewięciu pracowników pomocniczych: laboranta, sekretarki, kierowcy, sternika, rybaka, dwóch pracowników warsztatowych i dwóch sprzątaczek.

W różnych latach w Zakładzie pracowali jako asystenci: magister, później doktor Halszka Żuromska, magister, później doktor Andrzej Korycki, mgr Izabela Pajewska, mgr Katarzyna Mądrowska, mgr Celina Sidor-Sobczak, doktor, później docent Karol Michalski, doktor, później profesor Przemysław Olszewski, też doktor — później profesor Kazimierz Patalas oraz mgr Halina Wilkońska i Jerzy Zachwieja, oboje później doktorzy, a także mgr Stanisław i Urszula Wójcik.

Spośród spraw gospodarczych najwięcej uwagi pochłaniała modernizacja i rozbudowa taboru pływającego. Flagowa jednostka „Alfred Lityński” przeszła kapitalny remont, zmodernizowano motorówkę „Sielawę”. W stoczni w Węgorzewie zbudowano lekką motorówkę „Ewę”, a w stoczni w Giżycku dużą szalupę typu morskiego „Bosminę” ze stacjonarnym silnikiem. Były też dwie duże łodzie („Stynka” i „Ropucha”) do silników przyczepnych „Sea horse” i 4 łodzie wiosłowe („Lajkonik”, „Wydra”, „Kormoran” i „Perkoz”). Łodzie te były przystosowane do małych silników przyczepnych „Champion”. W łodzi motorowej „Stynka” była zainstalowana echosonda, która posłużyła do wykonania batymetrii jezior Kisajna i Mamr Północnych.

Tak liczny tabor służył zarówno do prac Zakładu, jak i przyjezdnym pracownikom naukowym, a także studentom do zajęć terenowych podczas letnich praktyk. Dojazd do jezior, nie mających połączeń żeglownych, ułatwiały 2 samochody (osobowy i ciężarowy). Do prac na łodzi zbudowaliśmy ogrzewany domek na saniach z podnoszoną podłogą. Pozwalało to pracować na jeziorach zimą bez względu na warunki atmosferyczne.

W lecie 1952 r. sprowadziliśmy z Solca Kujawskiego do Giżycka wywieszone przez Niemców wyposażenie byłej pracowni naukowej z biblioteką dawnego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (PINGW) w Puławach oraz z mieniem Impregniarni Sieci. Biblioteka naukowa (ok. 3 tys. tomów), optyka, aparatura naukowa, szkło laborato-

ryjne, odczynniki, meble i in., znalazły się w Zakładzie Gospodarki Jeziorowej w Giżycku. Opiekun tego mienia w Solcu Kujawskim dr Karol Michalski również przybył do Giżycka, gdzie został zatrudniony w Zakładzie na stanowisku asystenta. Wyposażenie to, a szczególnie biblioteka z pełnymi rocznikami czasopism naukowych, pozwoliło Zakładowi rozwinąć prace badawcze w szerokim zakresie.

Po paru latach, biblioteka została w całości przewieziona z Giżycka do Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie.

W miarę rozwoju Zakładu, problematykę naukową, do tej pory ograniczoną do badań sielawy, makrofitów oraz fenologii, rozszerzono na: hydrochemię, faunę denną, zooplankton (skorupiaki pelagiczne), introdukcję i aklimatyzację ryb oraz na zagospodarowanie jezior.

Ostatecznie zostały skrzystalizowane następujące kierunki badań Zakładu Gospodarki Jeziorowej w Giżycku:

- I. Flora naczyniowa w ujęciu limnologicznym i rybackim.
- II. Fenologia rozrodu ryb.
- III. Problematyka sielawowa.
- IV. Introdukcja i aklimatyzacja ryb zimnolubnych.
- V. Badania środowiskowe jezior.
- VI. Zagospodarowanie jezior ².

² Z zakresu wymienionych problemów, w omawianym okresie (1946–1974) opublikowałem następujące prace naukowe, artykuły popularnonaukowe i podręczniki:

Ad. I *Udział stref jezior w produkcji rybackiej*, Gospodarka Rybna, 1951; *Wpływ roślinności wodnej na miejsce przebywania ryb latem*, Gospodarka Rybna, 1952; *Wartość paszowa niektórych roślin wodnych*, Gospodarka Rybna, 1955; *Znaczenie roślin w zbiorniku wodnym*, Gospodarka Rybna, 1956; *Wpływ roślin wodnych na warunki fizyczne i chemiczne zbiornika wodnego*, Gospodarka Rybna 1955; *Instrukcja opracowania planu rozmieszczenia roślinności w jeziorze*, Instytut Rybactwa Śródlądowego, 1959; *Wpływ roślin naczyniowych na żywność zbiorników wodnych*, Gospodarka Rybna, 1959; *Zmienność flory naczyniowej w Jeziorze Artlickim*, Polskie Archiwum Hydrobiologii, 1959; *Metody badania roślinności naczyniowej w jeziorach*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; *Charakterystyka jezior na podstawie flory naczyniowej*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; (wsp. z J. Radziejem) *Badania ilościowej flory naczyniowej Jeziora Dobskiego*, Polskie Archiwum Hydrobiologii, 1960; (wsp. z J. Radziejem) *Produkcja roczna makrofitów w kompleksie jeziora Mamry*, Polskie Archiwum Hydrobiologii, 1964; *Obecny stan badań hydromakrofitów*, Ekologia Polska, 1964; *Effect of moving on the occurrence of macrophytes in the Dgal Mały Lake*, Polskie Archiwum Hydrobiologii, 1965; (with E. Pieczyńska) *Organic matter production of macrophytes in the lake Taitowisko (Masurian Lakelands)*, Ekologia Polska, 1965; (with J. Zachwieja) *Types of littoral found in the lakes of the Masurian and Suwałki Lakelands*, Ekologia Polska, 1966; *The effect of shading in the growth of macrophytes in lakes*, Ekologia Polska, 1966; *Przegląd głównych kierunków badań hydromakrofitów*, Zeszyty Problemowe Kosmosu, 1968; *Macrophytes in the lake Warniak and their chemical composition*, Ekologia Polska, 1969; (with E. Pieczyńska, J. Radziej) *The biomass of macrophytes in the lake Sniardwy*, Bulletin de L'Academie Polonaise de Science, 1968; *Wpływ makrofitów na krążenie soli biogenicznych w jeziorach*, Wiadomości Służby Hydrograficzno-Meteorologicznej, 1971; (with S. Leszczyński, S. Tyczyńska) *The influence of transpiration of emergent plants on water balance in lakes*, Aquatic Plants, 1977; *Botanika Rybacka*, PWRiL, Warszawa 1950 (podręcznik); (wsp. z P. Wolnym), *Botanika Rybacka*, wyd. 2, PWRiL, Warszawa 1969 (podręcznik); (wsp. z P. Wolnym), *Botanika dla limnologów i rybaków*, PWRiL, Warszawa 1974 (podręcznik).

Ad II. *Stadia rozwojowe niektórych roślin naczyniowych jako wskaźnik czasu tarła ryb*,

W czasie pracy w Giżycku uzyskałem stopień doktora i wszystkie tytuły naukowe. W latach 1959—1974 na Wydziale Rybackim Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie prowadziłem wykłady gospodarki jeziorowej, kierując pracami magisterskimi i doktorskimi.

Zakład Gospodarki Jeziorowej w Giżycku umożliwił letnie badania na Jeziorach Mazurskich pracownikom naukowym różnych uczelni. Prowadzili tu prace: Bazyli Czeczuga z Akademii Medycznej w Białymstoku, Ryszard Bohr z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Kazimierz Krzanowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Zuzanna Stromenger z Uniwersytetu Łódzkiego; z Uniwersytetu Warszawskiego: Ewa Pieczyńska, Eligiusz Pieczyński, Kazimierz Dobrowolski, Anna Hilbricht-Ilkowska, Jan Igor Rybak, Zdzisław Kajak, Jadwiga Kozička i in.; z In-

Roczniki Nauk Rolniczych, 1955; *Fenologia rozrodu ryb*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1955; *Phenological seasons of the year in Lake Mikołajskie*, Acta Hydrobiologica, 1974.

Ad III Charakterystyka pogłowia ślęawy mazurskiej, Gospodarka Rybna, 1952; *Gospodarka ślęawowa w kompleksie jeziora Mamry*, Instytut Rybactwa Śródlądowego, 1962; *Ślęawa w gospodarce jeziorowej*, Gospodarka Rybna, 1964; *Zagadnienie trafności oznaczania wieku i przyrostu ślęawy na podstawie łusek z różnych okolic ciała*, Centralny Instytut Rolniczy, 1952; *Występowanie i przyrost ślęawy Jezior Mazurskich na tle ich warunków środowiska*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1953; *Próby analizy stada ślęawy introdukowanej do jeziora Isąg (Zelazne) na Mazurach*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1953; *Aktualny stan występowania ślęawy (Coregonus albula) na Pojezierzu Mazurskim i Suwalszczyźnie*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1953; *Observacje nad rozwojem ślęawy w stawie*, Postępy Nauk Rolniczych, 1954; *Jeziora ślęawowe*, Gospodarka Rybna, 1958; *Observacje nad rozwojem ślęawy w stawach zbiornikach wodnych*, Polskie Archiwum Hydrobiologii, 1958; *Observacje nad wsiedleniem ślęawy do jeziora z wysokim pułapem startowodoru*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; *Wpływ środowiska na populację ślęawy*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; *Observacje nad rozwojem ślęawy w kompleksie jeziora Mamry*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1963; *Stan gospodarki ślęawowej w kompleksie jeziora Mamry w latach 1949—1959*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1963; (wsp. z J. Radziejem) *Rozsiedlenie ślęawy (Coregonus albula) w jeziorach polskich*, Acta Hydrobiologica, 1974; (wsp. z J. Radziejem, W. Dembińskim) *Ślęawa*, PWRiL, Warszawa 1975 (podręcznik).

Ad IV. *Próba aklimatyzacji krzyżówki rypus X sieja w jeziorze Dgał Wielki*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1964; *Próba introdukcji sandacza do jeziora Dgał Mały*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1967; (wsp. z L. Sawickim) *Observacja nad aklimatyzacją pelugi Coregonus peled Gmel. w północno-wschodnich wodach Polski*, Acta Hydrobiologica, 1971; *Observacje nad rozwojem narybku pelugi (Coregonus peled Gmel.) w stawach*, Acta Hydrobiologica, 1972.

Ad V. (wsp. z A. Hilbricht Ilkowską i in.) *Charakterystyka limnologiczna jeziora Niegocin na tle postępującej eutrofizacji*, Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, 1974; (with S. Tyczyńska) *Thermal condition in three Masurian Lakes*, Ekologia Polska, 1979; (with J. Zachwieja) *Thermal types of lakes in north eastern Poland*, Ekologia Polska, 1971.

Ponadto asystenci Zakładu Gospodarki Jeziorowej wykonali 5 prac z tej dziedziny: P. Olszewski, *Kilka przekrojów chemicznych z jezior Pojezierza Mazurskiego*, Ekologia Polska, 1953; K. Patalas, *Stosunki termiczne i tlenowe oraz przezroczystość wody w 44 jeziorach okolic Węgorzewa*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; K. Patalas, *Mieszanie wody jako czynnik określający intensywność krążenia materii w różnych morfologicznie jeziorach okolic Węgorzewa*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; K. Patalas, *Charakterystyka składu chemicznego wody 48 jezior okolic Węgorzewa*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960; K. Patalas, *Punkciowa ocena pierwotnej produktywności jezior okolic Węgorzewa*, Roczniki Nauk Rolniczych, 1960.

Ad VI. W ramach zbiorowego opracowania planów zagospodarowania 49 jezior Gospodarstwa Rybackiego w Węgorzewie (operaty urzędzeniowe), w ramach Zakładu Gospodarki Jeziorowej, opracowałem makrofity i ślęawe, a Kazimierz Patalas hydrochemię; *Krąktouste i ryby*, (w pracy zbiorowej 5 rodzin ryb słodkowodnych opr. S. Bernatowicz, PWN, Warszawa 1962 (podręcznik)).

stytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie: Halszka Żuromska, Andrzej Korycki, Joachim Radziej, Janusz Zawisza z pracownikami swego Zakładu i inni.

Szczególnie mocno, przez całe lata trwały związki z Marianem Gieysztozem i jego całym Zakładem Hydrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego. Tu urządził sobie letnią pracownię i ze swoimi asystentami zbierał i opracowywał zebrane materiały oraz kierował pracami magisterskimi. Co roku też przebywali w Zakładzie geografowie z Uniwersytetu Warszawskiego: Jerzy Kondracki, Irena Gieysztorowa, Kazimierz Więckowski i inni. Od początków Zakładu, geografowie w oparciu oń prowadzili swoje prace badawcze na Mazurach i uczestniczyli w jego pracach, ażeby wspomnieć choćby o batymetrii jezior Tajt i Śniardw. Ponadto profesor Kondracki wniósł duży wkład w kompleksowe opracowanie jezior węgorskich (operaty urządzeniowe). Profesor Wiszniewski wraz z Zakładem Parazytologii Uniwersytetu Warszawskiego przez wiele lat prowadził rozległe badania parazytologiczne na jeziorach: Gołdopiwie, Świącajtach i Mamrach Północnych.

Wielokrotnie odwiedzali Zakład w Giżycku profesorowie: Franciszek Staff ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Marian Górski, rektor tej szkoły, Jan Dembowski — prezes Polskiej Akademii Nauk, Marian Stangenberg z Uniwersytetu Wrocławskiego, Witold Sławiński z Akademii Medycznej w Białymstoku, Kazimierz Petruszewicz z Uniwersytetu Warszawskiego, Eugeniusz Grabda z Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, Józef Mikulski i Ryszard Bohr z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Karol Starmach ze swoimi współpracownikami z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i inni.

Ponadto często odwiedzali Zakład Czesi: Milan Straškraba, dr Dagmar Dykyjova, dr Jiři Komarek, dr Miloš Zelinka; Rosjanie: prof. Driagin, prof. W. Iwlew i in.; Węgrzy: prof. dr Bela Entz, prof. dr Elek Voynarovich, dr Laslo Toth; Niemcy: prof. dr Wundsch, dr Bauch, dr Buchholz. Odwiedziła też Zakład grupa specjalistów od gospodarki wodnej z Egiptu.

Żywe kontakty i liczne dyskusje na tematy naukowe były początkiem prac badawczych pracowników Zakładu Gospodarki Jeziorowej. Zakład prowadził wymianę publikacji naukowych z przeszło pięćdziesięcioma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Tą drogą księgozbiór Zakładu i mój własny stale wzbogacał się w cenne odbitki.

Prowadzono też stałą współpracę z praktyką m.in. z Zespołem Rybackim w Węgorzewie (operaty urządzeniowe jezior) i Rejonem Rybackim w Ełku, gdzie prowadziłem badania nad aklimatyzacją pelugi. Pracowni-

cy Zakładu brali udział w licznych zebraniach rybackich, na których omawiano bieżące problemy i uczestniczyli jako prelegenci w wielu kursach.

Na początku lat siedemdziesiątych Zakładowi przyznano fundusze na budowę nowej siedziby nad Kanałem Łuczańskim w Giżycku. Nowy obiekt z nowoczesnymi pracowniami, hangarem wodnym, garażami, warsztatami i magazynami został ukończony w 1974 r. Z chwilą zmiany kierownika i przeniesienia Zakładu do Olsztyna, w Giżycku pozostała już tylko mała Pracownia Terenowa.